

گردشگری داخلی یا بین‌المللی؟

سید محمد موسوی

تحلیل شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) از بازار گردشگری داخلی در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران در این سال از محل هزینه کردهای مربوط به گردشگری داخلی، درآمدی معادل ۱۶۴۱ میلیارد دلار را به دست آورده است، که این آمار معادل ۷۸/۳٪ از کل درآمد موجود در صنعت گردشگری ایران است لذا با یک محاسبه ساده می‌توان عنوان کرد که درآمد حاصل از ورود گردشگر خارجی به کشورمان معادل ۴/۶ میلیارد دلار بوده است. این آمار در حالی توسط شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) اعلام می‌شود که طبق آمار به دست آمده این کشور، ایران را رشد میزان هزینه کرد ۵/۱ میلیارد دلاری گردشگران داخلی طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۷ در رتبه دوازدهم جهان قرار گرفته است.

یعنی محاسبات نشان می‌دهند که به طور میانگین رشد ۲۱ درصدی هزینه‌کرد گردشگران داخلی را طی این سال‌ها شاهد بوده ایم. در واقع می‌توان تخمین زد که با میانگین رشد ۲۱ درصد هزینه‌کردهای گردشگران داخلی در ۶ سال گذشته، تا ابتدای سال ۲۰۱۹ جمهوری اسلامی ایران نزدیک ۲۰ میلیارد دلار درآمد حاصل از گردشگری داخلی را دارد.

این در حالی است که در سنده افق چشم انداز بیست ساله درآمد ۱۰ میلیارد دلاری از ناحیه جذب ۱۳ میلیون گردشگر خارجی تا پایان سال ۱۳۹۸ ابلاغ شده است. نکته قابل توجه این است که با وجود اینکه اسناد بالادستی و سخنان مسئولان گردشگری در دولت فعلی و دولت‌های قبلی موکداً بر رسیدن به درآمد ۲۵-۲۰ میلیارد دلاری در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ تأکید دارند، با نگاهی به آمار شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) کشورمان در حال حاضر از محل هزینه‌کردهای گردشگری داخلی درآمدی معادل ۲۰ میلیارد دلار را در یک سال دارد.

همچنین نکته قابل توجه برای مسئولین گردشگری کشور این است که چون گردشگری بین‌المللی عمدتاً توسط واسطه‌های خارجی و شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی انجام می‌پذیرد همین درآمد ۴/۶ میلیارد دلاری حاصل از هزینه‌کرد گردشگران خارجی نیست داشته و به اقتصاد کشور بر نمی‌گردد در حالی که عمده هزینه‌کردهای حاصل از گردشگری داخلی به واسطه منافع آن مستقماً به خود جامعه میزبان در مقاصد گردشگری برمی‌گردد که همین مهم موجب توسعه درونی شدن اقتصاد و عدم وابستگی صرف به گردشگر خارجی شده و ضمن توسعه‌اشغال در کلیه مقاصد گردشگری کشور منجر به کاهش پدیده مهاجرت نیز می‌شود.

لذا بد نیست که مسئولین گردشگری جمهوری اسلامی ایران به جای تأکید و تمجید از ورود گردشگر خارجی ابتدا نگاه سیاستی خود را به توسعه متوازن گردشگری داخلی معطوف کنند، چرا که شواهد در دنیا نشان می‌دهند که کشورهای موفق در حوزه گردشگری داخلی کشورهای موفق در عرصه گردشگری بین‌المللی بوده‌اند.

۵- شرح وظایف و تقسیم کار دقیق افراد حقیقی و حقوقی.
۶- بررسی محیطی و شناسایی نقاط ضعف و قوت و تعیین فرصت‌ها و تهدیدات منطقه‌ای.
۷- طراحی برنامه‌ها را با فرم‌های اداری مورد نیاز برای اجرای طرح.
۸- تهیه فهرست نیازمندی‌های منطقه و حوزه‌های کاری قابل اجرا در محدوده مورد نظر.
۹- تهیه و تنظیم سند چشم‌انداز ۲۰ ساله برای شهر و روستا و حتی محله مورد نظر.
۱۰- فراخوان عمومی مردم (اعم از نیروی انسانی یا کمک‌های نقدی و غیرنقدی).
۱۱- شناسایی، دسته‌بندی و اولویت‌گذاری نحوه بکارگیری ظرفیت‌ها و توانمندی‌های ملی و محلی موجود و قابل دسترس برای بهره‌برداری.
۱۲- شناسایی خیرین و افراد نیکوکار داوطلب برای همکاری.
۱۳- تعیین اولویت‌ها و موضوعات کاری قابل اجرا با توجه به توانمندی‌ها، ظرفیت‌ها و سایر مقدمات.
۱۴- شناسایی محرومین و مستضعفین و سایر نیازمندان با همکاری سایر دستگاه‌ها.
۱۵- تعیین و اولویت‌گذاری نیازهای هر فرد یا محله و شهر یا روستا.
۱۶- تعیین محدوده عمل در محله موردنظر یا خارج از آن با همکاری و هماهنگی سایر تشکلات‌های مشابه.

چند توصیه بسیار مهم

۱- برای مدیریت صحیح کار و ایجاد هماهنگی بیشتر، باید حتی‌المقدور ابتدا تمام دستگاه‌های ذی‌ربط اعم از دولتی، مردمی و خصوصی، و سایر تشکلات‌های مشابه از جمله مساجد و ردهای مقاومت بسیج در شهر، روستا یا محله، شناسایی و با آنها هماهنگی، همکاری و تعامل لازم ایجاد شود.
۲- برای جلوگیری از هدر رفتن امکانات، استفاده بهینه از منابع و انجام درست اقدامات، در تمام طرح‌ها باید حتی‌المقدور از توان علمی و عملی و یا مشاوره‌ای و نظارتی نیروهای متخصص و مجرب و آموزش دیده متناسب با موضوع استفاده شود.
۳- در صورت لزوم، قبل از انجام هر طرحی حتی‌المقدور باید ضمن سازماندهی افراد، با هماهنگی سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، زمین مسازماندهی افراد، مناطق و محله‌ها در برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی لازم و متناسب با موضوع فعالیت برگزار شود.
۴- برای جلوگیری از تداخل‌کاری، موازی‌کاری و انجام کار تکراری باید موضوع و حوزه کاری و محدوده عمل هر تیم و تشکلاتی در تعامل و هماهنگی با سایر دستگاه‌ها و تشکلاتی مردمی کاملاً مشخص شود.
۵- از آنجا که گاهی برخی از نیازمندان یا بعضی از نقاط شهری و روستایی، به علل مختلف از دریافت خدمات محروم و متغیلاً برخی از افراد و نقاط شهری و روستایی از مساعدت افراد و مراکز مختلف بهره‌مند می‌شوند، لذا برای توزیع عادلانه کمک‌ها و خدمات، پس از شناسایی افراد، خانواده‌ها و مناطق، فهرست افراد نیازمند و نقاط شهری و روستایی موردنظر و همچنین چگونگی انجام کار و موازی‌کاری لازم و متناسب با موضوع فعالیت برگزار شود.
۸- در مورد رسیدگی به خانواده‌های محروم، برای هر یک یا چند خانواده، یک تیم با مسئول و مشخص تعیین و گزارش منظم همکاری با ماهانه با فرمت یکسان و کامل از مسئول دریافت شود.
۹- نحوه پشتیبانی سرتیم‌های محرومیت‌زایی (در امور مختلف، محرومیت‌زایی و پذیرش و انجام کار) که تخصص و تجربه اجرای آن را ندارد و یا قادر به تکمیل آن نیستند، اجتناب نمایند، زیرا کار مویب، ناقص و ناهماهنگ است هزینه‌های نامدجور را مضاعف و دردرس و ناراضی‌تری و یا همراه داشته باشد. توضیح ضروری اینکه هر تشکلات (ردهای مقاومت بسیج، مساجد و سازمان‌های مردم نهاد و سایر تشکلات‌های مشابه) می‌توانند متناسب با امکانات، مقدمات و منابع و نیروی انسانی که در اختیار دارند یا قادر به جذب آنها هستند، همه یا صرفاً بخش‌های خاصی از این طرح را اجرا نموده و یا با همکاری و مشورت با افراد صاحب‌نظر، موضوعات دیگری را نیز به این طرح اضافه نمایند.

همت بلند دانش آموزان انجمن اسلامی از راهیان نور تا مناطق سیل زده

روستاییان کمک می‌کنند، دخترها هم به کمک مادران و زنان شتافته‌اند تا در این اوضاع فریغ بی‌خانگی و پریشانی بتوانند در نگهداری از بچه‌ها کمکشان کنند. در این روزهای سخت و طاقت فرسای کودکان سیل زده، نوجوان دختر انجمن‌های اسلامی سنگ صبور شده‌اند برای مادران داغدیده و مرهم شده‌اند برای بی‌حوصلگی‌ها و غم و غصه‌های کودکان سیل زده. بچه‌های دانش‌آموز انجمن‌های اسلامی به یاد ما آوردند که وقتی رهبر انقلاب از امیدواری بیش از پیش برای چهارم انقلاب اسلامی سخن می‌گویند، وقتی که از آمادگی بیشتر نوجوانان امروز نسبت به نوجوانان دوره فداکاری مقدس می‌گویند این ادعا غلو نیست بلکه، عین واقعیت است، نمونه‌اش همین بچه‌های انجمن‌های اسلامی. از راهیان نور در خوزستان تا مناطق سیل زده مازندران و گلستان.

داوطلب به جبهه‌های حق علیه باطل اختصاص داشت. دانش آموزانی که علاقه‌مند به جهاد علیه دشمنان اسلام بودند، از طریق شبکه دانش‌آموزی انجمن‌های انجمن‌های اسلامی از اقصی نقاط کشور به جبهه‌ها اعزام می‌شدند. اما این تمام ماجرا نیست. سال ۹۸ برای کشور ما هشت سین داشت و سیلاب‌های گسترده و خانمان برانداز روزهای تلخی را برای عده‌ای از ساکنان ناحیه استان‌های مازندران، گلستان، فارس، لرستان و... پدید آورد. بچه‌های انجمن اسلامی این بار هم بی‌تفاوت ننشستند و با حضور خودجوش در مناطق سیل زده سعی کردند با هماهنگی ارگان‌های متولی مانند سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران به قدر بضاعت نوجوانانه خود قدمی را برای تسکین آلام مردمان نجیب سیل‌زده بردارند که حضور چندین گروه جهادی از دانش‌آموزان مسئولین

و دیگر امامزادگان (از محل نذورات و سایر هدایا) و سازمان‌های مردم‌نهاد.

بخش اول - اقدامات قابل اجرا در راستای فرمان آتش به اختیار
اقدامات قابل اجرا می‌تواند در حوزه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و علمی برنامه‌ریزی و اجرا شود، اما بنظر می‌رسد در شرایط فعلی، برگزاری اردوهای جهادی، محرومیت‌زدایی و کارآفرینی و اشتغالزایی، از اولویت بیشتر و بالاتری برخوردارند. به همین دلیل در گام نخست به شرح این موضوع پرداخته می‌شود.

برگزاری انواع اردوهای جهادی و محرومیت‌زدایی

دستاوردهای این طرح ارزشمند، بسیار گسترده و ستودنی است، اما قطعاً با برنامه‌ریزی دقیق‌تر و همراهی و همکاری نزدیک‌تر بین دستگاه‌های متولی موضوع سازندگی و محرومیت‌زدایی، هم‌افزایی بیشتری در راستای اجرای بهینه این حرکت مبارک ایجاد و نتایج بهتری کسب خواهد شد.

هدف کلی طرح

هدف کلی طرح مورد نظر کمک به پیشرفت و سازندگی کشور و نیز رفع محرومیت در مناطق مختلف کشور در ابعاد مختلف مادی و معنوی، از طریق استفاده بهینه از ظرفیت‌های مختلف قابل استفاده در دستگاه‌های دولتی و عمومی ذی‌ربط و همچنین کمک‌های مردمی می‌باشد.
سایر اهداف:
۱- ایجاد هم‌افزایی در نتایج کار دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و سازمان‌های مردم نهاد و تشکلات‌های مردمی.
۲- استفاده بهینه از فرصت‌ها و همچنین نیروی انسانی و منابع اقتصادی مورد استفاده در اردوهای جهادی.
۳- افزایش دقت در شناسایی و تعیین مناطق محروم و همچنین افراد نیازمند در شهرها و روستاها.
۴- تعیین اولویت‌ها در رابطه با سازندگی و محرومیت‌زدایی در مورد مناطق شناسایی شده و افراد نیازمند.
۵- تعیین اولویت‌ها در بخش‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و علمی کشور و جامعه.
۶- ایجاد شرایط بهتری برای مشارکت همه افراد داوطلب به شکل کمک‌های نقدی و غیرنقدی یا کار عملیاتی.
۷- گسترش و نهادینه‌سازی فرهنگ مدیریت انقلابی و حفظ روحیه جهادی و تفکر بسیجی.
۸- جلوگیری از هدر رفتن ظرفیت‌های فکری و عملی مردم و به‌ویژه جوانان مؤمن و بالکلیزه ایران اسلامی.

برخی از این سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با این طرح عبارتند از: سازمان بسیج مستضعفین، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان اوقاف و امور خیریه (از محل موقوفات)، سازمان بهزیستی، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، بنیاد مستضعفان، استانداری‌ها و فرمانداری‌ها، آموزش و پرورش و همچنین؛ آستان قدس رضوی، آستان مقدس حضرت معصومه (س)، آستان حضرت عبدالعظیم (ع) و...

۴- ایجاد مرکز جمع‌آوری اقلام مازاد موجود در منازل (اعم از نو و یا دست‌نخورده) و توزیع آن در فروشگاه‌های اختصاصی برای محرومین در محلات مختلف.
۵- ایجاد مراکز نگهداری و تعلیم و تربیت کودکان بی‌سرپرست و بدسرپرست با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.
۶- ایجاد مراکز نگهداری و تعلیم و تربیت افراد ناتوان ذهنی و جسمی با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.
۷- ایجاد مراکز ترک اعتیاد و مهارت‌آموزی برای معتادان، با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.
انجام فعالیت‌های فرهنگی
۱- راه‌اندازی یا معرفی کانال‌ها و گروه‌های تخصصی فعال در فضای مجازی در موضوعات مختلف مانند حجاب و عفاف، کارآفرینی، دشمن‌شناسی، اخلاق، فرهنگ شهرنشینی، مفاهیم علمی ایران و اسلام، مفاهیم فرهنگی و هنری ایران و اسلام، تحقیق و پژوهش، نکته‌های دانش‌های علمی، دستاوردهای انقلاب اسلامی، معرفی جاذبه‌های گردشگری ملی و محلی، مشاوره تخصصی یا همکاری افراد متخصص، پاسخگویی به شبهات دینی، جنگ و سایر

چگونگی گردآوری و توزیع اقلام اهدایی مردم

این اقدام می‌تواند شامل پوشاک، انواع لوازم خانگی، وسایل

چطور می‌شود کار جهادی کرد؟

طرحی برای اجرای فرمان راهبردی آتش به اختیار

بازی و نگهداری کودکان یا وسایل آشپزخانه و یا هر وسیله دیگری مشابه تجهیزات درمانی (ولچگر، تخت، و عصار) باشد.
۲- ایزن اقلام باید ابتدا تفکیک و دسته‌بندی و سپس در صورت نیاز بازسازی و حتی‌المقدور، به شکل مناسب و بهداشتی، بسته‌بندی شود.
۳- برای تسهیل در توزیع عادلانه این اقلام، باید قبلاً کار شناسایی نیازمندان انجام شود.
۴- اقدام آماده توزیع باید قبلاً با استفاده از نظر کارشناسان قیمت‌گذاری، سبسی، فرهنگی و اقتصادی.
۵- مکان مناسب (فروشگاه دامی یا ماهانه و فصلی) برای عرضه اقلام گردآوری شده، تأمین شود.
۶- در گام بعد باید حواله یا مبلغ مشخص طراحی و به شکل عادلانه بین مستمندان توزیع شود.
۷- دریافت‌کنندگان باید معادل مبلغ حواله، از آزادی انتخاب اقلام موردنیاز در فروشگاه‌ها برخوردار باشند.
۸- فراخوان برای شناسایی و جذب نیروهای داوطلب متخصص در هر موضوع.
۹- فراخوان عمومی برای پیش‌بینی و تهیه مکان جمع‌آوری اقلام و فروشگاه‌ها، جمع‌آوری اقلام مازاد خانواده‌ها در محل‌های تعیین شده (اعم از موقت مثل پایگاه‌های مقاومت، مساجد، نصب چادر و ...)
راه‌اندازی موسسات خدماتی
۱- کمک به ایجاد صندوق قرض‌الحسنه خانوادگی یا ایجاد صندوق قرض‌الحسنه در مساجد و محلات.
۲- ایجاد درگاه‌های خیریه یا ایستگاه پزشکی و پایگاه امدادی در مساجد و محلات ویژه افراد بی‌بضاعت.
۳- ایجاد موسسات آموزشی درسی و غیر درس برای افراد بی‌بضاعت در مدارس، با همکاری آموزش و پرورش.